

אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין
וואס דא האט זיך גיטאן (שיהר"ן ר"ט)

דער ריינער קוואל

כּשאת רוצה - ווען דו ווילסט!

מיר שטייען נאך אין די וואך פון קבלת התורה, אשׁרִינוּ וואס מיר האבן זוכה געווען צו באקומען אזא הייליגע לעכטיגע תורה, דער אויבערשטער זאל העלפן מיר זאלן גוט געדענקען יעדן איינציגן טאג דער הייליגער מעמד, אזוי ווי די תורה ווארנט אונז אן: "רק השׁמר לך ושמור נפֿשֶׁךָ מאד פֿן תשׁכח את הדברים אֲשֶׁר ראו עיניך ופֿן יסורו מלִבֶּךָ כל ימי חייך והודעתם לִבְנֵיךָ וּלְבְנֵי בְנֵיךָ יום אֲשֶׁר עֲמַדְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּחֵרֵב (דברים ד, ט).

דאס איז א מצוות עשה פון די תורה צו געדענקען יעדן טאג מעמד הר סיני, און דער עיקר איז זיך גאר שטארק צו פרייען אז דער אויבערשטער האט אונז אויסדערוועלט פון אלע פעלקער און געגעבן זיין הייליגע תורה, אזוי ווי מען מאכט יעדן אינדערפרי די ברכה ביי ברכת התורה. מען דארף טאקע מאכן די ברכה מיט שמחה אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין משנה ברוך סימן מ"ז סעף קטן ב'.

די וואך אין די פרשה פארציילט אונז די הייליגע תורה אז ראש חודש ניסן האט משה רבינו געענדיגט אויפשטעלן די משכן און איר געזאלבט און געהייליגט. וואס האבן געטון די צוועלעף נשיאים? זיי האבן געטראכט וויאזוי קענען מיר ארויסברענגען אונזער געוואלדיגע שמחה ווען מען זעט שוין ענדליך ווי מען שטעלט אויף די משכן, מיט וואס קענען מיר מאכן א נחת רוח פארן אויבערשטן אין דעם גרויסן הייליגן טאג? ביז

זיי האבן אפגעמאכט צו ברענגען קרבנות, אבער אזעלכע קרבנות וואס געווענדליך ברענגט מען דאס נישט פאר א קרבן נדבה, ווי למשל קטרת, א קרבן חטאת. אזוי אויך האבן זיי געברענגט כלי שרת, וועגענער, שיסלען, לעפלעך, בעקן א.א.וו.

משה רבינו האט נישט געוואוסט אויב דאס איז דער רצון פון אויבערשטן צו נעמען פון זיי די אלע זאכן, ביז דער אויבערשטער האט אים געזאגט: "קח מאתם והיו לעבד את עבדתי אהל מועד...

(במדבר ז, ה).

דאס איז זייער אן אינטערסאנטע זאך וויאזוי האבן אלע נשיאים אויפאיינמאל געטראכט צו ברענגען די זעלבע זאכן ווי למשל עגלת בקר - א וואגן וואס אויף דעם זאל מען אנלאדענען די משכן? דער מדרש רבה (שיר השירים פרק ו') פרעגט טאקע די שאלה, אויפן פסוק "יפה את כתריה", כתריה איז נוצריקן = כשאת רוצה - ווען דו ווילסט!

זאגט דער מדרש: ווען דו ווילסט באמת דינען דעם אויבערשטן, זאלסטו בענקען און גלוסטן צו טון רצון השם יתברך! און רבי נתן שרייבט: "לייג צו הארץ צו יעדעס ווארט וואס שטייט אין דער הייליגער לשון פון מדרש ווי שטארק עס ווערט דארט ארויסגעברענגט די געוואלדיגע מעלה פון א הייליגע רצון פון א אידיש קינד, און אויב יעדער איד וועט אזוי בענקען און דארשטן צום באשעפער, ארויסצוזאגן זיינע כסופין מיטן מויל, וועט אים דער רצון אליין מודיע זיין וואס צו טון,

וויאזוי צו מאכן א נחת רוח פארן אויבערשטן?
דער רבי שרייבט טאקע אין שיחות הר"ן (שיחה נ"א)
ווער קען טאקע דינען דעם באשעפער? ווער עס
ווייסט נאר אביסל פון אויבערשטנס גרויסקייט,
קען דען איינער זאגן אדער זיך בארימען אז
ער קען דינען דעם אויבערשטן, אפילו א מלאך
אדער א שרף קען זיך נישט בארימען אז ער קען
דינען ריכטיג דעם באשעפער.

נאר וואס דען? דער עיקר איז אז איד זאל האבן
רצונות - א שטארקע ווילן צו טון דער רצון פון
באשעפער, איי אלע מענטשן האבן א רצון צו

דינען דעם אויבערשטן? עס איז אבער פארהאן
אסאך חילוקים ווי שטארק מען וויל, אפילו ביי
יעדן מענטש באזונדער איז דא חילוקים יעדן
שעה האט ער אנדערע רצונות.

דער אויבערשטער זאל העלפן מיר זאלן יעדן
טאג זוכה זיין זיך אויסצוגיסן דאס הארץ פארן
אויבערשטן און ארויסזאגן אונזער ווילן און
בענקענישן מיט א פולע מויל, אזוי וועלן מיר
זוכה זיין צו ווערן ערליכע אידן ווי דער רצון
השם איז און דער רצון פון הייליגן רבין, ביז די
וועלט וועט קומען צו תיקון בשלמות במהרה
בימינו אמן.

איז שוין פיל געפאלן אין זיין לעבן...

אבער ווען נחמן נתן האט זיך אנגעהויבן אפצורעדן
אז זיין קאפ שווינדלט אים, האט מען זיך שוין
אנגעהויבן צו זאגן.

ער האט זיך ארויפגעווארפן אויפן סאפע און
געבליבן ליגן דארט פארשטאמפט קרעכצנדיג ווי
אן אלטער איד אז זיין קאפ טוט אים וויי.

דאס איז שוין נישט קיין ווין.

"ווילסט ארויפקומען צום ציון?" האב איך אים
געפרעגט. וואו קען מען דען טרעפן מער א פאסיגער
דאקטאר יעצט אין דעם דערפל מירון צוויי שעה
אייידער דער יום טוב גרייט זיך אויסצושפרייטן
אירע פליגלען איבערן הייליגן ארט.

דאס קינד האט געשאקלט מיטן קאפ א פאזיטיוון
ענטפער אבער אין אמת'ן איז ער נישט מסוגל
געווען צו רירן אן אבר.

מיר האבן אים אויפגעהויבן אויף די הענט ווי מען
פירט א חולה און אים געברענגט צום ציון. איך האב

אין אשה'לע

דבר האשכול באווייט וואונדער
סאר זינע ליבה קינדער

אופססס!

א גריצלידע קלאפ האט זיך געהערט פון טעראסע.
דער זעקס יעריגער נחמן נתן וועלכער איז פרייליך
ארוימגעפארן מיט זיין סקוטער (קאנקירנעט) האט
זיך בטעות אויסגעגליטשט און געטראסקעט צום
צעמענט מיטן קאפ אראפ.

"ברוך השם, ס'איז נאר א קליינער בייל אויפן
שטערן," האט מען באשטעטיגט. קיינמאל קיין
ערגעס. "מ'וועט בעטן דעם אויבערשטן אז זיין
קלאפ זאל זיך אויסהיילן," האט מען אים בארואיגט.

ס'איז נישט דאס ערשטע און לעצטע מאל וואס א
קינד פאלט אראפ און צעקלאפט זיך. אויך נחמן נתן

מ'ד' אַוועקגעזעצט אויף אַ בענקל ווען דאָס קינד ליגט אויף מיר אויסגעצויגן מיט פאַרגלייזטע אויגן.

איך האב מ'ד' גענומען צום אויסגעפרובטע מיטל און מתפלל געווען פאר נחמן נתן, נישט נאר אויף זיין רפואה נאר אין אלגעמיין ער זאל שטייגן אין תורה.

צוביסליך האב איך געזען ווי נחמן נתן'ס אויגן פארמאכן זיך און ער פאלט אריין אין אַ רואיגן שלאף. איך האב געשפירט ווי ער גייט אריבער עפעס אַ באהאנדלונג פון גרויסן דאקטאר. מיינע הענט און פיס האבן אנגעהויבן וויי צוטון פונעם דרוק פון שווערן קינד אבער איך האב מורא געהאט זיך צו רירן אים נישט צו שטערן פון זיין שלאף.

אזוי איז ער געשלאפן בערך אַ שעה צייט. ווען ער האט

זיך אויפגעוועקט איז ער געווען אַ נייע קינד. אַוועק מיט די שווינדלען און יסורים. אַהיים איז ער שוין אויף די אייגענע פיס!

שפעטער ביינאכט האט ער זיך נאכאמאל אפגערעדט אויף קאפ ווייטאג אבער ביז אַ טאג איז ער שוין געווען צוריק צו זיינע שטיפער'ישע קינדערישע שטיקעס וואס אמאל האט מיר שטארק געארט אבער אצינד האב איך מ'ד' געפרייט צו זיינע מעשים טובים, "אפי געזונט!" זאגט מען...

תיקון ליל שבועות איז שוין נחמן נתן אויפגעווען ביי די מערה ביז פיר אַזיגער פארטאגס!

יא, רבי שמעון איז אונזער גרויסער דאקטאר.

אַ נַעַץ וואס שלעפּט אַריין

נאך אַ שטאפל, און נאך איינס, און עס ווערט נאך מער שווער. מ'קען זיך שפּילן מיט דעם אסאך שעות. איך זיץ אויפן סאפּע (קאזש)

און איך בין פאַרנומען מיט דעם אַ לאנגע צייט ביז ס'ווערט נאכט. קוק וויפיל קאפ ס'ליגט אין דעם שפּיל, דער וואס האט עס צאמגעשטעלט איז אַ גאון..."

זיידע: "מיינ טייערער אברהם, אַ קינד מעג זיך שפּילן און הנאה האבן. נישט נאר ער מעג, ער דארף און ס'איז זייער חשוב. איך פריי זיך אז דו שפּילסט און דו האסט הנאה. אבער דו דארפסט צו לייגן קאפ, צי ס'איז נישט דער יצר הרע וואס האט דיר געשיקט דעם שפּיל, כּדי צו פאַרנעמען דיין קאפ, דו זאלסט זיין טיף טיף אריינגעטון

דערין, ביז ס'שטערט דיר זיך צו קאנצעטרירן ביים לערנען... קוק איבער אויב דו ביזט מצליח צו באהערשן די צייט ווען די שפּילסט זיך, און דו ווערסט נישט נאכגעשלעפּט אין די שפּעטע נאכט שעה'ן... טראכט עס איבער.

"דער יצר הרע טרעפט אויס פאַרגעשריטענע שפּילצייג, און אינטערעסאנטע ביכער מיט בילדער וואס מאכן נייעריג, נאר כּדי אז עס זאל אים צום סוף געלונגען אונז אריינצושלעפּן מיט אונזערע געדאַנקען, אז עס זאל אונז זיין שווער צו טון דאס וואס מיר דארפן עכט טון: דאווענען מיט כּוונה, חסד אין שטוב, שפּילן מיט חברים."

אברהם: "אה, איך פארשטיי, דאס איז וואס מיר האבן געלערנט אין די מעשה, אז דער קעניג האט געבויט די די שיינע פּרעכטיגע פּאלאצן נאר כּדי צו אריינכאפן די טייערע טאכטער פון קייסער און איר פאנגען אין זיין שלעכטן נעץ".

לעובדא וולעזער

דאך נישט אין מקוה?!

האט מיר דער גאסט דערציילט א מעשה: ער האט געוואוינט אין עפעס א שטאט און עס איז געווען דארט א גרויסער עושר. ויהי היום דעם עושר האט אנגעהויבן פוילן א פוס, האבן געזאגט דארטן די דאקטוירים אז מען מוז אים אראפנעמען דעם פוס, ער וועט נישט אויסהאלטן אזוי, זיין גאנצער גוף איז איינגעשטעלט, ער מוז פארן קיין ווין וואו עס זענען דא די גרויסע פראפעסארן - זיי וועלן אים אראפנעמען דעם פוס.

האט ער זיך מיטגעגעבן, ער וועט פארן קיין ווין. האט ער פארקויפט זיין גאנצן פארמעגן און דאס צעטיילט צווישן די קינדער - ער פארט דאך אנועק קיין ווין - ער ווייסט דען צי ער וועט לעבן צי נישט?..

פארשטייט זיך, וויבאלד ער איז געפארן אזוי קיין ווין מיט דעם וואגן, איז דער פוס נאך פיל ערגער געווארן - אז עס אז ממשיך געווען סכנות.

איז אים דארט אויסגעקומען אז שבת איז ער אריינגעגאנגען צו דעם פראפעסאר (דאקטאר). האט ער אים געוויזן דעם פוס. האט דער דאקטאר געזאגט: "שוין אראפנעמען!". זאגט אים דער עושר: "עס איז דאך היינט שבת - לאמיר ווארטן אויף מארגן!". האט אים דער דאקטאר געזאגט: "מארגן וועט שוין נישט זיין פון וועמען אראפצונעמען!".

האט דער עושר זיך מיטגעגעבן: "איך זע דאך שוין ממילא וואס מיט מיר איז - לאמיר כאטש גיין קודם אין מקוה מיט דעם פוס!" איז ער געגאנגען קודם אין מקוה און האט געפילט אז עס ווערט אים עפעס בעסער.

האט ער זיך מיטגעגעבן - ער וועט ווארטן נאך א טאג. און אזוי איז ער אפגעזעצן אין ווין עטליכע וואכן. און דער פוס איז געווארן אינגאנצן אויסגעהיילט, ער האט נישט אראפגענומען דעם פוס.

די מעשה האט דער ארעמאן דערציילט פאר מיין שווער'ס שווער, און אז איך האב געהערט די מעשה - אוודאי בין איך גלייך דערויף געגאנגען אין מקוה..

הא! א מקוה פון שבועות, דער הייליגער רבי שרייבט דאך די געוואלדיגע מעלה און גרויסע חסד וואס מען איז זוכה מיט דער שבועות מקוה, וואס מיר האבן ממש אין די וואך זוכה געווען, לאמיר כאפן א שפאציר קיין קיבליטש זען וויאזוי רבי לוי יצחק דערציילט איבער די מקוה דארט וויאזוי עס האט דארט אויסגעקוקט.

קיבליטש איז געווען א שטעטעלע, עס זענען געווען דארטן גבירים און עס איז געווען א מקוה אן א דאך. ווינטער איז די גאנצע שניי געלעגן אין דער מקוה, עס איז געווען מסירת נפש ממש זיך צו טובל'ען און אידן זענען געגאנגען אין מקוה.

עס איז געווען אמאל א חמשה עשר בשבט, האב איך געוואלט גיין אין מקוה - אז מען זאגט נישט קיין תחנון מוז מען דאך גיין אין מקוה אריין (שיחות הר"ן אות קפ"ה). עס איז געווען א געוואלדיגער שניי, די גאנצע הויז איז געווען פארדעקט מיט שניי, און ביי די מקוה אליין איז דאך קיין דאך נישטא איז די מקוה געווען פול מיט אייז און שניי.

איך וויל דאך גיין אין מקוה, בין איך אריינגעגאנגען פריער צו 'י' עקב ישעיה ו'ל מיין שווער'ס שווער, ער איז געווען אן ערליכער איד, ער פלעגט אויפשוטיין ביינאכט חצות.

איך האב אים נישט געזאגט אז איך וויל גיין אין מקוה אריין ער וואלט מיר נישט געלאזט בשום אופן - ווי קען מען גיין אין אזעלכע קעלט?

האט מיר דער זיידע דערציילט אזא מעשה: אמאל אין חדש אלול ווען אין אוקריינע איז שוין געווענליך קאלט, און ער איז געגאנגען דעמאלט אין מקוה. קומט ער אריין אין מקוה און זעהט אן ארעמאן א גאסט גייט אין מקוה איינמאל און נאכאמאל. האט ער אים גערופן צו זיך אין שטוב ער זאל זיין וויין גאסט.

פרעגט ער דעם גאסט: "איר זענט דאך אן אורח, א פרעמדער מענטש, נישט אזוי גוט אנגעטון, פארוואס גייט איר יעדן טאג אין מקוה? אנדערע געסט גייען

מעשה ב' - דער מלך און דער קייסער 3

כדי אלע זאלן זעהן דעמולט ווי פיל סחורה זי האט גיבראכט. כדי מזאל ניט זאגן. אז ער האט גינמען. איין אשה פון דעם מארק. האט ער איר אזוי צו גיזאגט.

און דער מלך האט גישריבן צו אלע מדינות אז זיי זאלן אלע קומען אויף דער חתונה. און האט אויס גיבויעט פאלאצין פון אירט וועגן. און זי האט גיהייסן אז מזאל איר ברענגען עלעף פאניס. אז זיי זאלן מיט איר זיין. האט דער מלך גיהייסן.

האט מען איר גישיקט עלעף פאניס זייער גרויסע שררות טעכטער. און מהאט אויס גיבויעט איטליכער איין פאליץ א באזונדערין. און זי האט אויף גיהאט א באזונדערין פאליץ. און זיי פלעגן זיך צו איר צום הויף קומען. פלעגן זיי שפילן אויף כלי שיר. און זיי האבן זיך מיט איר גישפילט.

אמאל האט זי צו זיי גיזאגט. זי וויל מיט זיי גיין אויף דעם ים. זענען זיי מיט איר גיגאנגען האבן זיי זיך דארט גישפילט. האט זי צו זיי גיזאגט. זי וועט זיי מכבד זיין מיט גוטין וויין וואס זי האט.

האט זי זיי גיגעבן פון דעם וויין וואס איז גיווען אין דער שיף. זענען זיי שיפור גיווארען. און זענען אנידער גיפאלן און זענען גיבליבן ליגן. איז זי גיגאנגען און האט אויף גיבונדן די שיף. און האט צו לאזט די ליווינטן און איז אנטלויפן גיווארין מיט דער שיף.

ויהי היום און עס איז גיווען א מלך. דער מלך האט זיך גיבוואיט פאלאצין אויף דעם ים. ווארן דארט איז אים גיפעלן מחמת דעם אויר פון דעם ים און מחמת די שיפין גייען דארטין.

און די בת קיסר איז גיגאנגען אויף דעם ים. און איז גיקומען נאהנט צו דעם פאליץ פון דעם מלך. דער מלך האט א בליק גיטאן. האט ער גיזעהן ווי די שיף גייט אן רידירש און עס איז דארט קיין מענשן ניט דא האט ער גימיינט ער איז זיך טועה.

האט ער גיהייסן זיינע מענשן זיי זאלן קוקן האבן זיי אויף גיזעהן. און זי איז נאהנט גיקומען צו דעם פאליץ. האט זי זיך מיישב גיווען. וואס טויג איר דער פאליץ. און האט אן גיהויבן זיך אום צו קערין. האט דער מלך גישיקט און מהאט זי אום גיקערט קריק. און ער האט זי גיבראכט צו זיך אין שטוב אריין.

און דער מלך האט ניט גיהאט קיין ווייב ווארן ער האט זיך ניט גיקאנט צו קלויבן. ווארן די וואס ער האט גיוואלט האט אים ניט גיוואלט און אזוי פאר קערט אויף. ווי די בת קיסר איז צו אים גיקומען. האט זי אים גיזאגט. אז ער זאל איר שווערין אז ער זאל זי ניט אן רירן ביז ער וועט זי נעמען כדין.

האט ער איר גישווארן. האט זי אים גיזאגט. אז עס איז רעכט. אז ער זאל ניט עפענען איר שיף און זאל זי ניט אן רירן. נאר די שיף זאל אזוי שטיין אויף דעם ים ביז אין דער חתונה.

פון זייערע טעכטער. זענען זיי זייער ברוגז גינארין.

האבן זיי גינאלט דעם מלך פאר שיקין. ווארן זיי זענען גיווען די שרי מלוכה. נאר זיי האבן זיך מיטש גיווען. וואס איז דער מלך שולדיג אז עס זאל אים קומען פאר שיקין. דער מלך איז דאך איין אונס.

איז גיבליבן מען זאל אים אפ זאגן פון דער מלוכה און מען זאל אים פאר טרייבן. האט מען איהם מעביר גיווען און מען האט אים פאר טרייבן. איז ער זיך אנוועק גיגאנגען.

און די בת קיסר וואס זי איז אנטלויפן גינארין איז גיגאנגען מיט דער שיף. דער נאך האבן זיך אויף גיחאפט די פאנים. און האבן ווידער אן גיהויבן מיט איר צו שפילן אזוי ווי פריי, ווארין זיי האבן ניט גיוואוסט אז די שיף איז שוין אנוועק גיגאנגען פון דעם בארטן. נאך דעם האבן זיי איר גיזאגט לאמיר זיך אום קערן אהיים.

האט זי זיי גיענפערט. לאמיר נאך זאמין דא אביסל. דער נאך האט זיך אויף גיחאפט א שט ורעם ווינט. האבן זיי גיזאגט לאמיר זיך אום קערן אהיים.

האט זי זיי אויס גיזאגט אז די שיף איז שוין לאנג אנוועק גיגאנגען פון דעם בארטן. האבן זיי זי גפרעגט נאך וואס האסטו דאס גיטאן. האט זי גיזאגט זי האט מורא גיהאט טאמער וועט די שיף צו בראכין ווערן מחמת דעם שטורם ווינט.

איבער דעם האט זי גימוזט אזוי טאן

און דער מלך מיט זיינע לייט האבן א קוק גיטאן. און האבן דער זעהן אז די שיף איז ניט דא זענען זיי זייער דער שראקן גינארין.

האט דער מלך צו זיי גיזאגט זעהט אז איר זאלט איר פלוצים ניט זאגן ווארין זי וועט גרויס צער האבן (ווארין דער מלך האט ניט געוואוסט אז זי אליין איז אנטלויפן גינארין ער האט גימיינט זי איז אין איר חדר) און זי וועט מיינען אז דער מלך האט איינעם אנוועק גישענקט די שיף. נאר מען זאל שיקין איר איינע פון די פאנים מען זאל איר זאגן מיט חכמה.

איז מען גיגאנגען אין איין חדר און מען האט מיינעם ניט גיפונען. אין אזוי אין אנדערן חדר האט מען אויף קיינעם ניט גיפונען. און אזוי אין אלע עלעף חדרים האט מען אויף קיינעם ניט גיפונען.

האבן זיי זיך מיטש גיווען (דער מלך מיט זיינע לייט) אז זיי זאלין איר שיקין ביי נאכט איין אלטע שררתת. אז זי זאל איר זאגן. איז מען גיקומען צו איר חדר האט מען אויף קיינעם ניט גיפונען זענען זיי זייער דער שראקן גינארען.

דער ווייל די פעטיר פון די פאנים. האבן גיזעהן זיי האבן קיין שום בריוו ניט פון זייערע טעכטער. זיי שיקן בריוו און מען שרייבט זיי גאר ניט אפ.

האבן זיי זיך אויף גיהויבן. און זענען אלע גיפארין צו זיי. און האבן ניט גיפונען איינעם

לאמיר זיך פאר העערן

מעשה ב' פון דער מלך און דער קיסר (3)

- ☐ צוועלעף
- א. וואס האט מען געבויט פאר די פאנעס?
☐ איין פאלאץ פאר אלע צוזאמען
☐ א עקסטרע פאלאץ פאר יעדע איינע
☐ מ'האט גארנישט געבויט פאר זיי
- ז. וואס האט זי געטון נאכדעם וואס די פאנעס זענען געווארן שיכור?
☐ זי איז צוריק צו איר פאלאץ
☐ זי איז איינגעשלאפן צוזאמען מיט זיי
☐ זי האט אויפגעבינדן די שיף און אנטלאפן מיט דער שיף
- ח. וואס האבן געטון די טאטעס פון די פאנעס ווען זיי האבן זיי נישט געטראפן זייערע טעכטער?
☐ זיי זענען געגאנגען זיי זוכן אויפ'ן ים
☐ זיי האבן פארשיקט דעם מלך
☐ זיי האבן אפגעזאגט דעם מלך פון די מלוכה
- ט. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
☐ איינמאל
☐ צוויימאל
☐ איך האב געוואלט

- א. פארוואס האט דער מלך געבויט פאלאצן אויפ'ן ים?
☐ וועגן די לופט פון דער ים
☐ ווייל די שיפן גייען דארטן
☐ ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ב. פארוואס האט דער מלך נישט געהאט א ווייב?
☐ ווייל וועמען ער האט געוואלט האט זי נישט געוואלט, און אזוי אויך פארקערט
☐ ווייל ער האט קיינעם נישט געוואלט
☐ ווייל קיינער האט אים נישט געוואלט
- ג. וואס האט אים די בת קיסר געזאגט?
☐ אז ער זאל איר שווערן אז ער וועט קיינמאל נישט אנרויך די שיף
☐ אז ער זאל איר שווערן אז ער וועט נישט אנרויך די שיף ביז ער וועט איר נעמען כדת
☐ אז עס איז רעכט אז ער זאל נישט עפענען די שיף ביז די חתונה
- ד. וואס האט דער מלך געבויט פאר די בת קיסר?
☐ פאלאצן
☐ גארנישט
☐ א גרוסע שיף
- ה. וויפיל פאנעס האט זי געהייסן ברענגען?
☐ צען
☐ עלעף

טיפער געטראכט

טרעף די חילוקים

- וואס האט די בת קיסר געזאגט פאר דעם בן הסוחר?
 און וואס האט די בת קיסר געזאגט צום קעניג וואס האט געבויט פאלאצן אויפ'ן ים?
- דער בן הסוחר האט געהאט א ווייב?
 דער קעניג וואס האט געבויט פאלאצן אויפ'ן ים האט געהאט א ווייב?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך

- ביי די מעשה וואס מיר האבן געלערענט די וואך וויפיל מאל ווערט דערמאנט א"ש"ך? **13 מאל** מיט וועלכע סחורה איז די בת קיסר אוועק געפארן מיטן שיף, מיט די סחורה וואס דער פאטער האט געגעבן פארן זון אדער מיט אנדערע סחורה. **מיט אנדערע סחורה** און האט פארקויפט די סחורה און געקויפט אנדערע סחורה.

געווינער אויף די בחינות פון דער מלך און דער קייסער 1 איז הילד הח' משה גודלבעסקי, בני ברק כתר ז' די מתנה קען מען באקומען ביי הר"ר עקיבא רוזנפלד הי"ו

א נעץ וואס שלעפט אריין

לאמיר ש'נעל
מאכן א
קצור אויף די
מעשה וואס
דער רבי
דערציילט:
ד ע ם
קייסער'ס

טאכטער גייט ביים ים. דארט אנדעקט זי פונדערווייטנס א געוויסער קעניג וואס האט געבויט פֿרעכטיגע פאלאצן ביים ברעג פון ים. פון די פענסטער בלאזט פֿרישע לופט. דער ים מאכט א געשמאקער אטמאספֿער און א וואונדערליכער ישוב הדעת מיט א פאנאראמע פון רואיגקייט. א ריכטיגער עולם הזה. זי האט נישט קיין ספק, זי הייבט אן זיך צו דערנענטערן. זי ווערט נענטער און נענטער, נאך אביסל וועט זי דאס דערגרייכן. זי וועט זען וויאזוי זי קען זיך דארט אריינבאקומען צו לעבן א גוטע און געשמאקע לעבן.

אינמיטן פאראויס גיין, בארעכנט זי זיך: "פארוואס דארף איך דעם פאלאץ?" צו וואס דארף איך עס דא? ס'פעלט מיר נישט אויס. זיך טוט וואס זי דארף צו טון - זי דרייט זיך ארום און הייבט אן זיך צוריקקערן.

דער קעניג זעט איר פונדערווייטנס, און ער איז נישט אזוי שנעל מוותר אויף איר. מיט זיין אכזריות שיקט ער זיינע חברה נאך איר, מען זאל איר פאנגען...

דער 'מלך זמן וכסיל' איז אונז מרמז אויף דער 'יצר הרע', וואס ער איז אנגעלאדנט מיט שלעכטס און אכזריות, מיט אסאך עצות און מחשבות וויאזוי אונז צו כאפן און פארנארן מיט ציענדע

און אינטערעסאנטע זאכן. ער האט גלאנציגע פאלאצן, ער פארמאגט אלעס. און ער ווארט אין א זייט צו זען וויאזוי אונז אריינצוכאפן אין זיין נעץ. זיין ארבעט איז אונז איינצורעדן און נישט אייביג פארשטייען מיר אז דאס איז א געפארפולע נעץ און א ווייטאגליכע פאסטקע. מיר דערנענטערן זיך... מיר טראכטן: אט איז דאס שיינע לעבן, די אונטערהאלטונגען, די פארברענגעריי, די שפילערייען. אבער ווען מיר שטעלן זיך אפ טראכטן, כאפן מיר אויף זייער שנעל, אז דאס זענען נידריגע איינרעדענישן און גארנישט מער. לאמיר צוהערן וואס אברמי רעדט מיט זיין זיידע, און מיר וועלן עס טיפער פארשטיין.

אברמי: "זייד זייד! דו ווייסט וואס איך האב היינט געקויפט? דו ווייסט וואס איך האב דא אין מיין זעקל? אן אינטערעסאנטע און פארגעשריטענע שפיל. ווען מען שפילט מיט דעם וויל מען נישט אויפהערן, ווען מען ענדיגט איין שטאפל, קומט